

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

**Statistički izvještaj za pravnu osobu prema kojoj je postupak po
kaznenoj prijavi i prethodni postupak završen (SP-1)
za 2024.**

Organizacijska jedinica: Sektor demografskih i društvenih statistika

Priredila: Terezija Špančić

lipanj 2025.

0. Osnovne informacije

- Svrha i predmet istraživanja

Cilj je izrađivanje pokazatelja o prijavljenim pravnim osobama počiniteljima kaznenih djela, kao važan instrument za proučavanje strukture kriminaliteta i odluka tijela kaznenog postupka.

Sadržaj čine podaci o kaznenom djelu, podnositelju kaznene prijave, vrsti i razlozima odluke te trajanju postupka. Rezultati istraživanja mogu biti temelj za kvalitetnu analizu kriminaliteta u Republici Hrvatskoj. Posebno zanimljivi i korisni mogu biti podaci o broju prijavljenih pravnih osoba, vrsti kaznenog djela, razlozima za nepokretanje optužnice (odbacivanje kaznene prijave ili obustavljanje istrage) i povijesna usporedba broja prijavljenih pravnih osoba.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

[Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela](#) (NN, br. 151/03., 110/07., 45/11., 143/12., 114/22. i 114/23.), [Kazneni zakon](#) (NN, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23. i 36/24.), [Zakon o kaznenom postupku](#) (NN, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19., 130/20., 80/22., 36/24. i 72/25.), [Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta](#) (NN, br. 76/09., 116/10., 145/10., 57/11., 136/12., 148/13. i 70/17.), [Zakon o područjima i sjedištima sudova](#) (NN, br. 67/18. i 21/22.)

- Sustav klasifikacija

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. - NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

- Statistički pojmovi i definicije

1. Počinitelj – Izvještajne jedinice iskazuju podatke o nazivu i sjedištu prijavljene pravne osobe. Prijavljena pravna osoba jest svaka pravna osoba prema kojoj je postupak po kaznenoj prijavi i prethodni postupak završen odlukom kojom je odbačena prijava, prekinuta istraga, obustavljena istraga ili podnesena optužnica.

2. Kazneno djelo – prikupljaju se podaci o kaznenom djelu opisanome u Kaznenom zakonu, primijenjenom zakonu i godini počinjenja kaznenog djela. Načelo zakonitosti nalazi se u članku 2. Kaznenog zakona: "Nitko ne može biti kažnjen za djelo koje prije nego je počinjeno nije bilo utvrđeno zakonom ili međunarodnim pravom kao kazneno djelo, niti mu se može izreći kazna ili druga kaznenopravna sankcija koja nije bila određena zakonom."

3. Podaci o postupku – vrsta odluke i razlozi – pravomoćno okončanje postupka od strane državnog odvjetništva može završiti tako da se postupak obustavlja odbačenom prijavom, prekinutom istragom, obustavljenom istragom ili se postupak protiv počinitelja kaznenog djela nastavlja podnašanjem optužnice.

4. Datum primitka prijave i datum donošenja odluke – datum primitka prijave jest datum primitka kaznene prijave u državno odvjetništvo. Datum donošenja odluke jest onaj datum kad je državni odvjetnik donio konačnu odluku kojom je prijava odbačena, prekinuta ili obustavljena istraga ili podnesen optužni prijedlog ili optužnica. Ne postoje usklađene definicije kaznenih djela na području ESS-a, osim u slučaju kad je kazneno djelo regulirano obveznim međunarodnim propisima.

- Statistička jedinica

Jedinica promatranja jest pravna osoba prijavljena za počinjenje kaznenog djela.

- Statistička populacija

Sve pravne osobe koje su u prethodnoj godini bile prijavljene za počinjenje kaznenog djela

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Nacionalni korisnici:

- ministarstva i druga tijela državne uprave
- organizacije civilnog društva specijalizirane za borbu protiv nasilja
- akademska zajednica
- mediji

Međunarodni korisnici:

- Europska komisija
- Ured Ujedinjenih naroda za droge i kriminal

1.1.1. Potrebe korisnika

Korisnici podataka statistike pravosuđa na redovitoj osnovi jesu osobe koje su u relevantnoj mjeri već upoznate s ovim područjem (profesori, suci, državni odvjetnici, studenti). Zbog toga udovoljavanje njihovim potrebama nije potpuno ostvarivo pružanjem osnovnih statističkih agregata jer se oni tim podacima uglavnom koriste ili za prikaz i analizu nekog fenomena ili za podlogu određenih pravnih ili organizacijskih prilagodbi (primjerice, ako je neki postupak određen zakonom kao žurni, podaci mogu upućivati na prosječno trajanje takvih postupaka). Međunarodni korisnici u pravilu su usmjereni na određene opće pokazatelje (primjerice, na ukupni broj prijavljenih pravnih osoba) te na određene konkretne pojave u statistici kriminala.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015., a posljednje je provedeno potkraj 2022. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr/istaknute-teme-162/kvaliteta/istrazivanja-o-zadovoljstvu-korisnika/1752>.

1.2. Potpunost

Prikupljanje podataka iz područja statistike kriminala nije obvezno, ali je predviđeno rezolucijom 1984/48 Ekonomskog i socijalnog vijeća Ujedinjenih naroda od 25. svibnja 1984. Eurostat je dobio mandat u okviru haškog programa iz 2004. sa svrhom jačanja slobode, sigurnosti i pravde u Europskoj uniji za razvoj usporedivih statistika o kriminalu i kaznenom pravosuđu. Sustav se poboljšava i proširuje kao dio provedbe štokholmskog programa iz 2009., kojemu je cilj otvorena i sigurna Europa koja služi građanima i štiti ih. Komisija je u 2012. utvrdila glavne strategije koje treba prihvatiti za poboljšanje prikupljanja podataka iz područja statistike kriminala u obliku akcijskog plana za statistiku za razdoblje 2011. – 2015. Sljedeće obvezne setove podataka provodi Eurostat u ime Glavne uprave za migracije i unutarnje poslove; setovi podataka o trgovini ljudima: Direktiva EU 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovine ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP; setovi podataka o krijumčarenju migranata u skladu s Direktivom Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka te Akcijskim planom EU-a za borbu protiv krijumčarenja migranata za razdoblje 2021. – 2025.; setovi podataka o kibernetičkom kriminalu u skladu s Direktivom 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj nije primjenjiv.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo (istraživanje se ne temelji na uzorku).

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške povezane su sa svim ostalim pogreškama nevezanima za izbor uzorka – obuhvata, mjerenja, obrade i neodgovora.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Obuhvat je potpun. Ovo istraživanje ne provodi se na uzorku, a obuhvat je uređen pravnim propisima (ponajprije [Zakonom o područjima i sjedištima državnih odvjetništava](#)).

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Pogreške upisa numeričkih vrijednosti vidljive su u logičko-računskoj kontroli te se rješavaju kontaktiranjem s izvještajnim jedinicama.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Obuhvat istraživanja potpun je i nema pogrešaka neodgovora jedinice. Pogreške povezane s neodgovorom za ključne varijable rješavaju se kontaktiranjem s izvještajnim jedinicama.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.7. Pogreška obrade

Imputacije se ne obavljaju, a podaci koji nedostaju ili su pogrešno razvrstani prema Klasifikaciji ispravljaju se kontaktiranjem s izvještajnim jedinicama.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici [https://dzs.gov.hr/Opća revizijska politika DZS-a](https://dzs.gov.hr/Opća%20revizijska%20politika%20DZS-a).

2.3.2. Praksa revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zato nema revizija podataka.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.4. Desezoniranje

Podaci se ne desezoniraju.

3. Pravodobnost i poštivanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Travanj za podatke iz prethodne godine

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv.

3.2. Poštivanje rokova objavljivanja

Nema odstupanja između planirane i realizirane objave.

3.2.1. Poštivanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Pokazatelj nije primjenjiv.

4. Pristupačnost i jasnoća

[Priopćenje](#) (osnovni podaci) i Statističko izvješće (detaljni podaci) objavljuju se na godišnjoj razini i nalaze se na [internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku](#).

Od 2017. detaljniji podaci objavljuju se u PC-Axisu i dostupni su na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku ([baza podataka Počinitelji kaznenih djela](#)).

4.1. Priopćenja

Objavljivanje Priopćenja iz područja pravosuđa propisano je [Programom publiciranja](#).

4.2. Mrežna baza podataka

Informacije o mrežnim bazama podataka dostupne su na poveznici [PX-Web - Odaberi tablicu](#).

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su [Pravilnikom o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe](#) (NN, br. 5/23.).

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Metodološka objašnjenja sastavni su dio Priopćenja koja se kontinuirano objavljuju na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://podaci.dzs.hr>.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Asimetrija toka zrcalnih statistika

Nije primjenjivo.

5.2. Usporedivost u vremenu

[Kazneni zakon](#) ima ključnu ulogu u vremenskoj usporedivosti statističkih podataka o kaznenim postupcima pravnih osoba jer sadržava katalog kaznenih djela u nacionalnom sustavu kaznenog pravosuđa. Aktualni [Kazneni zakon](#) (NN, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23. i 36/24.) stupio je na snagu 1. siječnja 2013. Prije tog zakona na snazi je, od početka 1998., bio prethodni Kazneni zakon (NN, br. 110/97., 27/98., 50/00. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11.).

Usporedivost između različitih kaznenih zakona postiže se tako da se istovjetna kaznena djela koja se nalaze u različitim kaznenim zakonima uparuju i prikazuju prema važećemu Kaznenom zakonu. Ona kaznena djela za koja takvo uparivanje nije moguće, prikazuju se zasebno.

Promjene u kaznenom zakonodavstvu, primjerice prijenos određenih kaznenih djela u područje prekršaja, mogu utjecati na kontingent pravnih osoba obuhvaćenih istraživanjem SP-1. Takve metodološke prilagodbe uvijek su transparentno objašnjene korisnicima, čime se omogućuje dosljednost u interpretaciji statističkih podataka o kaznenim postupcima pravnih osoba.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Dosad nije bilo prekida u vremenskim serijama podataka istraživanja SP-1, što je postignuto metodološkim uparivanjem kaznenih djela u novim klasifikacijama. Kada se izrađuje nova klasifikacija kaznenih djela (najčešće pri stupanju na snagu novoga Kaznenog zakona), stavke iz nove klasifikacije uparuju se sa stavkama prethodne klasifikacije kaznenih djela, ako se podudaraju u svojoj pravnoj osnovi. Stavke klasifikacije koje se ne mogu upariti iskazuju se zasebno. Time se postiže da kaznena djela na koja se primjenjuje prijašnji Kazneni zakon, ako se primjenjuje na pravnu osobu kao blaži zakon, mogu biti iskazana prema novoj klasifikaciji kaznenih djela, čime se omogućuje dosljednost u analizi i interpretaciji statističkih podataka o kaznenim postupcima pravnih osoba.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Troškovi i opterećenje

6.1. Troškovi

Podrazumijevaju se troškovi za tiskanje papirnatih obrazaca i poštarinu koja se plaća pri slanju tih obrazaca izvještajnim jedinicama. U troškove obrade i diseminacije podataka može se uračunati razmjerni dio radnih sati koji se odnosi na osobe koje sudjeluju u ovom istraživanju unutar Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite. Osim toga, dodatni kontingent čovjek/sat uključuje osobe angažirane na ovom istraživanju u Službi za publicistiku te u Sektoru informatičkih tehnologija.

6.2. Opterećenje

Opterećenje izvještajne jedinice ovisi o broju prijavljenih počinitelja u kalendarskoj godini. Statistički obrazac sadržava deset pitanja, na većinu kojih se odgovara tako da se označi jedan od ponuđenih odgovora. Periodika dostavljanja jest 15. u mjesecu za prethodni mjesec, a obuhvat je godišnji kako bi se teret izvještavanja ravnomjerno rasporedio tijekom cijele godine i izbjegao izvještajni zamor.